

Stephanie Planckaert en
Iluna Timmerman

Tiener en moeder

Horizon

Inhoud

Inleiding	5
Toekomstdromen van een meisje van zestien	17
Vriendschap	29
Verliefdheid	45
Seks als tiener	59
Zwanger als tiener	73
Moederschap	89
Familie	103
Tienermoeder	119
Papa	133
Opvoeding	147
Waarden in het leven	159
Een relatie als man en vrouw	175
Een goede band met je ouders	183
De band tussen moeder en dochter	195
Loslaten	205
Keuzes in de toekomst	217
Bronnen	223

Inleiding

Stephanie: ‘Het idee om een boek over mijn moederschap te schrijven is toevallig ontstaan. Tijdens de zwangerschap had ik een brief geschreven aan de baby in mijn buik. Iedereen in onze familie vond die erg mooi en spoorde mij aan om meer te schrijven.

Wat ik in mijn boek zal vertellen, is absoluut niet bedoeld om medelijden te wekken. Ik denk dat ik het eerder voor mezelf doe. Ik zoek contact met mezelf, alsof ik uit meerdere personen besta en ik alles aan die anderen moet vertellen. En ik doe dit ook voor mijn dochter, natuurlijk.’

Uit: *Dagboek van een tienermoeder* (2006)

Stephanie

Hier ben ik weer! Zo voelt het om hier voor mijn computerscherm te zitten en na te denken over het leven en alles wat zich de voorbije jaren heeft afgespeeld. Zestien jaar geleden schreef ik mijn eerste boek, *Dagboek van een tienermoeder*. Kort daarna volgden er nog twee: *Mama's zijn mooi* en *Het geluk van een ongelukje*. Het schrijven van die boeken was voor mij een uitlaatklep, het werkte therapeutisch. Ik heb ze geschreven op een moment waarop mijn leven helemaal ondersteboven werd gehaald. Nu opnieuw schrijven voelt enorm vertrouwd. Ik heb momenteel misschien een veel stabielere leven, toch voel ik nu al dat ook dit boek mij opnieuw in mezelf zal laten graven waardoor ik inzichten zal krijgen die ik nooit zomaar zou kunnen vinden. Het voelt nog steeds alsof ik met mezelf in gesprek ga en kritisch durf te zijn voor mijn persoonlijkheid en bevindingen.

Maar nu wordt er een extra laag aan toegevoegd. Zestien jaar geleden werd ik mama van Iluna, en zij was destijds de reden waarom ik aan het schrijven ging. Vandaag schrijven we samen en ik kan je verzekeren dat dat enorm spannend is. Iluna is een pientere, rechtvaardige en kritische tiener. We hebben besloten om aan elkaar te schrijven omdat we voelen dat er een ongelooflijke connectie bestaat tussen ons. We kunnen uren praten over het leven,

in discussie gaan en we vullen elkaar zo goed aan. We zijn nooit uitverteld, en zeker niet als het gaat over onze jeugd. Iluna zit er middenin, die van mij draaide helemaal rond haar. Het verschil kan niet groter zijn. Ik vind het ontzettend fascinerend om al die stappen, die zo logisch zijn in het leven van een jong meisje, via haar te kunnen meebeleven.

Vandaar dit boek. Ik kijk ernaar uit om het te schrijven, maar nog het meest kijk ik ernaar uit om te lezen wat Iluna zal schrijven. Er is zo veel wederzijds respect tussen ons dat we alles tegen elkaar kunnen zeggen, ook de dingen waarover we het niet eens zijn. Ik beschouw het als onze grootste kracht om eerlijk tegen elkaar te kunnen zijn. We analyseren altijd elkaars persoonlijkheid en beslissingen, en luisteren steeds naar elkaars bevindingen daarover. Ik had bij het schrijven van mijn eerste drie boeken nooit gedacht dat ik zo veel zou leren van mijn dochter. Ik ben dan ook helemaal klaar om samen met haar nog meer te leren en te graven in onze eigen persoonlijkheden terwijl we dit prachtige parcours afleggen.

Mijn eerste drie boeken betekenen nog steeds erg veel voor mij. Ze geven mij nu de kans om mezelf in alle eerlijkheid te leren kennen, ook al ben ik veranderd en sta ik niet meer helemaal achter alles wat ik destijds dacht. Dat illustreert perfect hoe je als mens evolueert. Als ik herlees wat ik toen schreef, denk ik vaak: amai, daar denk ik nu

toch anders over. En dat vind ik helemaal oké. Ik ben vooral benieuwd naar hoe Iluna nu over die dingen denkt. Een raad die ik sindsdien aan veel mensen heb gegeven en die behoorlijk eenvoudig is: ga aan het schrijven! Je zult zien dat je jezelf beter leert kennen.

Ik ken mezelf nu. Of tenminste, dat denk ik. In mijn hoofd ben ik altijd dezelfde persoon gebleven, maar als ik mijn huidige levensvisie vergelijk met hoe ik zestien jaar geleden over bepaalde aspecten van het leven dacht, zie ik dat die behoorlijk veranderd is. Ik ben dezelfde persoon, maar mijn gedachten zijn geëvolueerd. Ik leerde mensen kennen, voedde kinderen op, schaafde mijn persoonlijkheid bij, deed ervaringen op en stelde mezelf in vraag. En dat beschouw ik op dit moment in mijn leven als iets moois.

Ik dacht vroeger dat mensen van tweeëndertig het allemaal wel wisten, dat ze alles voor elkaar hadden en aan niets meer moesten twijfelen. Sterker nog, ik dacht dat mensen van tweeëndertig sowieso betere ouders waren dan ik, omdat ze meer emotionele stabiliteit hadden. Nu weet ik dat mensen van tweeëndertig ook nog twijfelen, dat ze zich zeker geen tweeëndertig voelen en eigenlijk net voeling nodig hebben met hun 'oude ik' om alles beter in perspectief te kunnen plaatsen.

Daarom vind ik het boeiend om deze conversatie met mezelf opnieuw aan te gaan. Ik ben blij om nu te kunnen

zeggen dat ik het niet altijd allemaal weet en dat mijn dochter van zestien me soms inzichten geeft die ik zelf niet kon vinden. Terwijl ik dat vroeger als een zwakte beschouwde, is dat voor mij nu een kracht: de kracht om jezelf in vraag te stellen. Die zoektocht naar jezelf vind ik nog steeds een prachtig aspect van het leven, zeker nu ik weet dat die niet op een bepaalde leeftijd 'klaar' moet zijn. Er is ruimte voor evolutie en dat geeft me rust.

De zoektocht naar jezelf, die voortdurende evolutie: misschien is dat wel volwassen zijn? Daar hadden mensen het toch vaak over toen ik zestien was: 'Ze is nog niet volwassen...' Had iemand me toen verteld dat er in een mensenleven altijd ruimte voor evolutie blijft, dan had ik me een pak rustiger gevoeld. Want wanneer ben je dan eigenlijk volwassen? En beslis je dat zelf: nu ben ik volwassen? Misschien ben ik nu volwassen, misschien ook niet. Ik weet zelfs niet zo goed wat volwassenheid betekent en dat vind ik prima zo. Zolang ik maar de ruimte krijg om te evolueren. Ik wil nog steeds fouten kunnen maken, impulsief zijn en een tikkeltje onberekend. Ik hoef die druk niet om altijd het juiste te moeten doen. Het is voor mij goed zoals het is. Ik ben tweeëndertig en niet volwassen, dank je wel.

Iluna

Ik ben Iluna, zestien jaar en ben de dochter van Stephanie Planckaert en Christopher Timmerman. Voor de meeste mensen die ik ontmoet, zijn dit de drie dingen die mij kenmerken. Ook al zijn ze waar, er valt nog veel meer over mij te vertellen.

Zestien jaar geleden was mijn mama óók zestien jaar oud. Ja, dat is zeker cool om te zeggen. Het klinkt heel symbolisch en zo zien wij dat ook. Mama is mijn mama geworden op mijn huidige leeftijd. En dat voelt raar. Ik zie mezelf niet doen wat zij toen heeft gedaan, maar ik bewonder haar wel enorm.

Ik moet bekennen: ik ben niet echt de beste schrijver, maar ik doe mijn best om te delen hoe dit allemaal voor mij voelt. Eigenlijk vind ik het wel spannend. Mama wilde dit boek al lang schrijven. Ik had er nooit echt over nagedacht, maar toen ik mama's eerste boek begon te lezen, kwam de goesting om te schrijven vanzelf. Mama heeft me ook al gezegd dat schrijven een beetje zoals therapie is, en ik begrijp waarom ze dat zegt. Je kunt je gevoelens beter begrijpen als je ze opschrijft, niet? Ik ben een echte pieke-raar en ik heb soms duizenden gedachten rondwalen in mijn hoofd. Om ze nu zwart-op-wit te zien, doet veel, en ik geniet er echt van.

Ik kijk ernaar uit om te lezen wat mama heeft geschre-

ven. Ze heeft de gewoonte om mij helemaal op te hemelen als ze over mij praat tegen andere mensen. Eerlijk is eerlijk, stiekem vind ik dat wel leuk. Maar tegelijkertijd ben ik ook bang dat ik de verwachtingen niet zal kunnen inlossen. Dus mama, overdrijf niet, hé!

Ik zie mijn mamaatje zo graag. En ik ben heel dankbaar dat ze mij de kansen geeft die ik nu krijg. Ik zou anders nooit een boek schrijven, maar dankzij haar hulp, steun en liefde delen we samen ons verhaal!

O ja, nog iets. De meeste mensen rondom mij weten dat ik wel wat angstig ben. *Bon*, dat is wel normaal voor meisjes van mijn leeftijd, denk ik. Toch hoop ik dat ik niets verkeerd zal schrijven. Ik schrijf zo eerlijk mogelijk en ik zal me niet laten tegenhouden om mijn gedachten te delen. Ik hoop dat ik daar later geen spijt van zal krijgen, want ik weet dat mama nu ook al anders denkt over sommige dingen die ze vroeger heeft opgeschreven. Dus ja, ik ben wat angstig om zo openlijk over mezelf te schrijven, maar ik laat die ongerustheid mij zeker niet tegenhouden.

Mama en ik hebben een heel goede band. Ik denk dat mama me beter kent dan ik mezelf ken. Waarschijnlijk ziet ze zichzelf terug in mij. Toch schrik ik er soms van, want ik heb het gevoel dat ik mama minder goed ken dan zij mij. Niet zo lang geleden zag ik een aflevering van *De Planckaerts*. Het was net alsof al onze familieleden andere

mensen waren. Daarom dat ik nu, terwijl ik mama's boek lees, het gevoel krijg dat ik een nieuwe versie van haar ontdek. Dat is normaal, natuurlijk. Mensen veranderen in de loop van de jaren, of toch: ze evolueren. En dat geldt niet alleen voor mama, maar voor iedereen rondom mij. Nu kijk ik er écht naar uit om het vervolg van mama's verhaal te lezen vanuit haar perspectief als zestienjarige. Hoeveel is ze veranderd? En kan ik mezelf in haar herkennen? In dit boek gaan we over zestien thema's schrijven die vertrekken uit mama's boeken. Zo zullen we elkaar en onszelf op een nieuwe manier leren kennen. Mama was toen zestien, ik ben nu zestien, er zijn zestien thema's, zestien wordt ons symbolisch getal!

Dag mijn klein poepescheetje!

Mama is op dit moment opnames aan het maken voor de televisiereeks over onze familie. Ik ben namelijk een boek aan het schrijven over mijn veelbesproken tienerzwangerschap, en dat ik daaraan schrijf, zijn ze nu aan het filmen.

Het doet raar om te weten dat jij tot voor kort helemaal nog niet bestond. Eigenlijk werd je echt gemaakt door papa en mij. Je bent een mengeling van twee mensen, en dat maakt jou, mijn liefste meisje, zo uniek. Je bent het mooiste wezentje dat ik ooit heb gezien! Eigenlijk ben ik enorm benieuwd hoe jij er zal uitzien en hoe je zal zijn als je zestien bent. Ik vraag me af of je dezelfde manier van denken als je mama en papa zal hebben. Misschien ben je wel helemaal het tegenovergestelde van wie ik nu ben. Eerlijk gezegd, ik zou het je helemaal niet kwalijk nemen, want ook een iets wilder leven dan het mijne lijkt me leuk. Als je er zin in hebt, mag je van mij alles doen. Als je zelf maar gelukkig bent, dat is voor mij het allerbelangrijkste! De rest is bijzaak.

Ik wou gewoon even kwijt dat ik me supergelukkig voel! Het leven is toch een wonder, niet? Ons kindje is verwekt met zo veel liefde en wordt met nog méér liefde opgenomen in onze familie! En wanneer ben je

je meer bewust van je geluk dan wanneer je bang bent het te verliezen? Ik beseft nu maar al te goed wat voor een wonder er in mijn buik is gegroeid. Een sterk persooftje, dat liet ze tijdens de eerste weken van haar leven duidelijk merken. Ze liet ons allemaal schrikken, maar tegelijkertijd maakte ze van mij een sterke mama en was ik in één klap écht volwassen! Ze drukte me met mijn neus op de feiten. In haar korte leventje bracht ze al meer emoties teweeg dan ik in zestien jaar.

De bange momenten die we meemaakten.

Mama

Uit: *Dagboek van een tienermoeder* (2006)

Dag zestienjarige mama,

Deze zomervakantie ben ik begonnen jouw eerste boek te lezen. Ik ben bijna zestien jaar, dus ik dacht dat dit het perfecte moment was. Gisteren heb ik de eerste hoofdstukken gelezen. Daarin staat een brief gericht aan de toekomstige Iluna. Hier schrijf ik je mijn antwoord. Iluna-van-de-toekomst kan eindelijk antwoorden geven op de vragen van Stephanie-van-het-verleden! Tromgeroffel.

Dus, ik ben nu bijna zestien jaar. Hoe zie ik eruit? Ik heb blond haar, papa's ogen (zoals je hoopte) en - nog een gelijkenis met papa - een kleine mond. Letterlijk dan, want spreekwoordelijk gezien heb ik juist een grote mond. Daarin lijk ik op... een beetje iedereen van de familie. Zoals je zelf zei, mama, ben ik echt een mengeling van papa en jou. Maar ik ben meer dan dat! Ik ben in de eerste plaats mezelf. Ik lijk op heel wat vlakken op jou en papa: mijn manier van denken, mijn manier van zijn... Maar dat betekent niet dat ik altijd dezelfde mening of interesses heb als jullie, of altijd hetzelfde doe. Ik ben niet compleet anders dan jij op zestienjarige leeftijd, maar we zijn zeker ook niet dezelfde persoon. Dat is natuurlijk heel normaal. Het zou juist verontrustend zijn als ik dat wél was.

Ik denk niet dat ik een wilder leven leid dan jij toen je zestien was. Eigenlijk heb ik een heel rustig leven. En daar ben ik ontzettend dankbaar voor. Ik ga naar school, heb hobby's, mijn familie en vriendinnen zijn super... Ik mag niet klagen! Ik wil jou, papa en de hele familie daarvoor graag bedanken. Dankzij jullie is mijn leven wat het nu is: vol warmte en liefde, wat iedereen verdient.

Dat comfort en die veiligheid vormen volgens mij een van de redenen waarom mijn leven niet bepaald wild is. Een wild leven betekent voor mij dat je uit je comfortzone komt, maar dat is juist waar ik me niet veilig voel. Ik weet dat ik van jou, mama, al mijn dromen mag waarmaken en daar ben ik je heel dankbaar voor. En ik weet dat jullie mij zullen steunen op het moment dat ik er klaar voor ben om uit mijn comfortzone te treden, of mij toch zo voel.

Angstige momenten heb ik nog niet echt meegemaakt, maar ik weet dat als het ooit niet meer op rolletjes zou lopen, jullie me vooruit zullen helpen. En nu ik dus bijna zestien jaar oud ben, kan ik zeggen dat ik me - net zoals jij - supergelukkig voel, en dat is dankzij jullie allemaal.

Iluna-van-de-toekomst ;-)

Toekomstdromen van een meisje van zestien

Stephanie: ‘Ik dacht eigenlijk altijd dat ik het in mijn leven allemaal voor elkaar had. Ik ben namelijk altijd een onverbeterlijke planner geweest, in grote lijnen dan toch. Ik zou een leuke jongen leren kennen, hogere studies aanvangen, daarna pas trouwen en dán pas aan kindjes beginnen.’

Uit: *Mama's zijn mooi* (2007)

Iluna

Ik heb geen idee hoe mijn toekomst eruit zal zien, want ik heb zo veel verschillende interesses. Mama, je zei vroeger altijd: ‘*Go with the flow*, Iluna.’ De toekomstvraag werd al

in de lagere school gesteld en toen maakte ik me al druk, omdat ik het nog niet wist. Ik kom uit een warm nest, en het is moeilijk om te beseffen – niet alleen voor mezelf maar ook voor jou – dat ik daar niet voor altijd in wil blijven. Ik weet dat jij en papa graag zouden hebben dat ik zo lang mogelijk onder jullie vleugels blijf. Ik heb daar een dubbel gevoel over. Graag zou ik van alles doen: studeren, reizen, muziek maken... Ik wil mijn grenzen verleggen. Ik weet dat jij en papa me steunen, maar ik snap dat jullie het allemaal aanschouwen met een klein hartje.

Ik las in je boek dat je je hele toekomst vooruit had gepland; je wist zeker hoe het allemaal zou verlopen. Zelf heb ik geen idee hoe het er over enkele jaren uit zal zien. Het kan allemaal rap veranderen. Ik zie mezelf, bijvoorbeeld, geen partner hebben of inwonen bij een andere familie dan de mijne. Maar ik weet ook dat zoiets niet te plannen valt. Dus probeer ik jouw raad op te volgen: *go with the flow*, hé.

Op school volg ik de richting Latijn-Grieks. Dat is een studiekeuze waarvan de meeste mensen denken dat het voor slimme en leergierige studenten is. Ik volg het omdat ik helemaal nog niet weet wat ik daarna wil doen. Mijn huidige keuze laat veel mogelijkheden toe voor mijn latere studies. Momenteel heb ik nog geen idee wat ik het liefste zou studeren. 'Mama, nu weet ik het!' roep ik weleens uit. Maar dan durf jij het niet echt te bevestigen, want je weet dat ik zelf niet zeker ben. Elke paar maanden verandert

het. Ik wilde al Arts Zonder Grenzen worden, of psychiater, maar ook leerkracht, muzikant, advocaat... Er zijn zo veel mogelijkheden! Soms vind ik dat niet leuk, want vandaag de dag weten veel mensen al zo goed wat ze later in de wereld willen betekenen. Uiteindelijk is het een zegen om zo veel vrijheid te hebben dat je niet weet wat je ermee moet doen. En daarvoor bedank ik jou, papa en iedereen die jullie heeft gesteund. Het is dankzij al jullie harde werk dat ik het zo goed heb. Ik kan nergens over klagen.

Ik kijk wel uit naar mijn toekomst, maar tegelijk verlang ik er niet vurig naar. Mijn leven is prima zoals het is en daar ben ik dankbaar voor. Mijn toekomst voelt niet als een ontsnapping van het nu, maar eerder als een avontuur dat ik ooit graag wil beleven. Iedereen verdient dit. Dus, bedankt om mij dit te geven.

Stephanie

Ilunaatje,

Ik kan niet anders dan je nog steeds Ilunaatje noemen, met een zorgend verkleinwoord. Ik wil nog altijd voor jou zorgen. Onlangs moest ik je voor het eerst afzetten aan het station, omdat je met wat vriendinnen een dagje de stad in

zou trekken. Je zult het misschien heel onnozel vinden en je zag het niet op dat moment, maar ik moest huilen toen ik wegreed. Je had me niet nodig, niet om te zien op welk perron je zou moeten instappen, niet om de ingang te vinden of om uit te dokteren hoe je moest betalen. Natuurlijk weet ik dat dat fantastisch is. Dat dat ook heel normaal is om als zestienjarige dingen alleen te doen. Dat moet zelfs om jezelf te leren kennen en je te kunnen ontplooiën. Maar man, wat is dat confronterend en moeilijk als mama!

Het besef dat je me niet meer voor alles nodig hebt, en dat dat alleen maar zal toenemen, is voor mij zo dubbel. Ik blink van trots om zo veel zelfstandigheid en maturiteit, maar de moederkloek in mij schreeuwt het uit en zou je op alle mogelijke manieren gewoon dichtbij willen houden. Dat evenwicht vinden is voor mij momenteel een uitdaging. Jouw geluk vind ik het allerbelangrijkste, zo veel is zeker, maar ik merk dat ik moet wennen aan het loslaten.

Ik vind het belangrijk om je die vrijheid te geven, maar voor mij is dat ook allemaal nieuw en niet altijd vanzelfsprekend. Ik vind het een belangrijk onderdeel van het hele proces om met jou daarover een gesprek aan te gaan. Je moet weten dat ik er ben. Als het moment ooit opnieuw zou komen dat je je mama nodig hebt, dan ben ik er, onvoorwaardelijk. Want dat werd zestien jaar geleden mijn levensmissie. Er was en er is geen hoger doel dan dat.

Wonderlijk is wel dat hoe meer jij jezelf vindt, hoe meer

dat mij ook toelaat om de vrouw te leren kennen die ik nu ben. Jouw dromen nemen ruimte in jouw leven in, zoals die van mij dat ook doen in mijn leven. En veel van die dromen verwezenlijken we samen, wat het op een vooraf bepaalde koers doet lijken. Ik zie hoe ondernemend jij bent en vind mezelf daarin terug. Jij vertelt me hoe je mij respecteert in wat ik doe en die woorden hebben nog nooit zo veel voor mij betekend als toen jij ze uitsprak. Zoals ik al zei: jouw geluk is het allerbelangrijkste, van jou als individu. Net zoals dat van je broer en zus, ook elk afzonderlijk.

Als ik zie hoe jij je toekomst zorgvuldig plant, op een bescheiden manier en in de wetenschap dat je er volgend jaar weer compleet anders naar kunt kijken, dan straal ik van trots voor zo veel realiteitszin. De keuze van je studierichting is zo weloverwogen, je denkt erover na, past die aan, praat met ons en met leerkrachten en stuurt je toekomstplan bij. Ik zou nu zo graag willen zeggen: ‘Ik was ook zo.’ Maar zo ben ik nooit geweest. Ik vind het enorm fascinerend hoezeer we daarin verschillen. Waar ik destijds sneller voor de weg van de minste weerstand zou hebben gekozen, kies jij net voor een richting waarvan je vindt dat je er nog niet genoeg over hebt geleerd. Elke keuze die je maakt – of het nu gaat over de inrichting van je kamer, de keuze van een bril of zelfs je favoriete maaltijd – is zo weloverwogen. Je bereidt je project – hoe groot of klein

dat ook mag zijn – tot in de puntjes voor. Wat ben ik blij dat een gesprek met mij ook steeds bij jouw voorbereiding hoort, en ik hoop zo hard dat dat altijd zo mag blijven.

Ik begin te merken dat je als ouder mee-evolueert met je opgroeiende kind: eerst heeft je kind je aanwezigheid absoluut nodig, maar na verloop van tijd verander je in een ouder die vooral betrokken is waar je kind het nodig acht. Dat is een verandering die soms beangstigend kan zijn, maar aan de andere kant ook heel geruststellend, want je weet dat je kind alles soms ook gewoon onder controle heeft. Je kunt het, want je doet het. De organische manier waarop dat proces van groot worden verloopt, is zo mooi om van dichtbij mee te maken.

Momenteel droom je van studeren in het buitenland, van een studie geneeskunde, van muziek maken, om dan kinderpsychiater te willen worden... Artsen Zonder Grenzen kwam ook al ter sprake. Zo veel prachtige interesses die nog allemaal voor je openliggen, en waarin ik je altijd zo veel mogelijk zal steunen, ook al weet ik heel goed dat je me voor veel dingen niet nodig zult hebben. Onvoorwaardelijkheid is een fijn gevoel om je dromen mee waar te maken.

Je bent zestien en hebt tal van dromen. Ook ik had die op jouw leeftijd. Als ik erop terugkijk, leek dat toen allemaal heel helder, maar nu zie ik het vooral als een allegaartje van plannen. Plannen waarover ik niet echt had

nagedacht, maar waaraan ik gezien de sociale druk toch maar een soort benaming gaf. Zo wilde ik op een gegeven moment archeoloog worden, dan weer architect, en dan een hele tijd journalist. Dat laatste plan leunt het dichtst aan bij mijn interesses. De combinatie van human interest en het geschreven woord, dat zag iedereen wel in mij. Dus dat werd dan mijn plan. Het wordt je ook zo vaak gevraagd op die leeftijd: ‘Wat zou je later willen doen?’ Je geeft dan een antwoord, vaak nogal gereserveerd omdat je zelf ook niet zo goed weet of dat antwoord wel het juiste is. En dan zeggen ze: ‘Ach, je hebt nog tijd om te beslissen.’ Maar is dat wel zo?

Toen ik zwanger werd van jou zat journalistiek in mijn hoofd. Ik zat dus in het derde middelbaar – ik studeerde moderne talen – en had een pasklaar antwoord op die vraag. Maar verder was ik er eerlijk gezegd nog niet zo heel erg mee bezig. De toekomst leek nog veraf, tot ik zwanger werd. Ik moest het antwoord op die befaamde vraag niet meer geven, want ze werd niet meer gesteld. Mijn toekomst lag plots vast. Niet alleen in het hoofd van anderen, maar bovenal in dat van mij. Ik hoefde niet meer na te denken over mijn studies en een droomjob. Jij werd mijn toekomst, jij werd mijn droomjob. Ervoor zorgen dat jij het goed had, werd mijn toekomst. Het gewoon aankunnen en daarin voldoening vinden werd mijn droom.

Jouw komst leerde me om minder in te zetten op een

vooraf vastgelegd levensparcours. Er wordt van ons allen verwacht dat er altijd een plan is, een plan waar we beter van worden, dat ervoor zal zorgen dat alles aanvaard wordt en je leven als geslaagd kan worden beschouwd. Ik betrap mezelf er ook op dat ik bij mensen altijd wil vissen naar hun plan en dat ik verontwaardigd kan zijn als dat er niet is. Toen jij in ons leven kwam, moest en zou ik dan ook een helder plan maken. Ik zou mijn studie stopzetten om de zorg voor jou volledig op mij te nemen en jouw papa zou verder studeren. We spraken wel af dat ik ooit, als ik de tijd ervoor zou vinden, de draad van mijn studie opnieuw zou oppikken. Dat plan had ik destijds nodig om alles een plaats te kunnen geven. Ik denk dat een plan maken ook een manier is om rust te vinden in onverwachte situaties. Het zorgt ervoor dat je de controle terugvindt en je leven in handen krijgt.

Er is wel een belangrijke nuance bij dat hele idee van 'het plan'. Als er iets onverwachts op je pad komt en je besluit dat onverwachte om te turnen in iets moois, dan kan dat ervoor zorgen dat het leven nog zo veel mooier wordt dan wat je oorspronkelijk voor ogen had. Het is zoals bij een renovatie – vergeef me de bouwmetaforen, maar dat is momenteel ook een groot deel van mijn leven. Je kunt natuurlijk een perfect plan maken van wat je met de woning wilt doen. Maar wat als je plots op een prachtige natuurstenen muur botst? Wijk je dan af van het plan en

behoud je zo veel pracht? Of blijf je bij het plan, gewoon omdat dat het plan is? Ik kan je verzekeren dat, als je bereid bent om af en toe van je vooraf uitgestippelde route af te wijken, je dingen zult ontdekken die het leven zelf voor jou in petto heeft. Je hoeft de controle niet helemaal op te geven, maar sta wel open voor onverwachte wendingen die je achteraf bekeken zal kunnen beschrijven als een droom. Want wie droomt er nu niet van een natuurstenen muur in zijn huis? Zo werd het ook mijn droom om jouw welzijn en daarmee dat van mij te beschermen. Ik kan nu ook zeggen dat ik die droom heb kunnen verwezenlijken.

Het zou natuurlijk gek zijn om 24/24 uur alleen met jou te zijn bezig geweest, al was dat het eerste jaar misschien wel het geval. ;-) Je ging ook naar school, kreeg een broertje en zusje, en ik maakte ruimte in mijn hoofd voor meer dromen, meer toekomstplannen. Er kwamen dingen op mijn pad waarvan ik als zestienjarig meisje zelfs niet had durven dromen. Ik liet het leven me overkomen en ging louter af op mijn gevoel. Dat heb jij me geleerd. Toen ik voor jou koos, was dat met heel mijn hart. Mijn verstand maakte meteen een plan en dat zorgde ervoor dat we ons helemaal klaar voelden voor jouw komst. Die methode pas ik nog steeds toe in mijn leven. Het is niet realistisch om te denken dat je alles kunt voorzien, of op alles voorbereid bent. Het is helemaal oké om sommige dingen pas aan te pakken als ze zich voordoen, en om je plan aan die

dingen aan te passen. Dat maakt je veerkrachtig.

Je bent een onverbetterlijke perfectionist. Toen je nog heel klein was, stond je soms midden in de nacht op om te checken of je pennenzak wel in je boekentas zat. Nu vertaalt zich dat in alles wat je doet. Als je iets onderneemt, wil je het voor de volle honderd procent goed doen. Er is geen ruimte voor mislukking. En tegelijkertijd denk je dat er altijd mensen zijn die het beter doen, die er minder moeite voor hoeven te doen. Die voetjes-op-de-grondhouding maakt van jou een zeer bekwaam, maar ook bescheiden meisje.

Ik merk dat vooral als mensen aan jou vragen wat je later graag zou doen. Je vindt het moeilijk om daar eerlijk op te antwoorden, alsof je ergens al denkt dat ze jouw idee veel te hautain of te hooggegrepen zullen vinden. Ik begrijp die ingesteldheid ook helemaal, want daarin lijk je zo hard op mij. Je wilt pas zeggen dat je voor iets gaat als het eigenlijk al achter de rug is en je het er goed van af hebt gebracht. Soms denk ik dat we beiden lijden aan het *imposter syndrome*, waarbij je voortdurend van jezelf denkt dat je eigenlijk een oplichter bent en niet zo veel kunt, en dat je enkel dingen verwezenlijkt omdat je heel veel geluk hebt of er veel harder voor werkt dan nodig zou moeten zijn.

Wij zijn de eersten om te zeggen dat iedereen kan wat wij kunnen, als ze het maar willen. We werken ontzettend

hard en twijfelen aan onszelf als we niet aan het werk zijn. Ik betrap mezelf erop dat ik me ergens een beetje schuldig voel wanneer ik niets 'nuttigs' doe. Dan wil ik dat constant verantwoord: 'Dat mag af en toe, toch, eens rusten?' We weten allebei goed genoeg dat dat zelfs moet, af en toe eens rusten. En toch denken we op de een of andere manier dat we dan onze plannen, onze dromen niet zullen kunnen verwezenlijken. Vreemde hersenkronkels, ik weet het, maar het is soms sterker dan onszelf, denk ik.

Ik ben benieuwd hoe jij daartegenover staat, maar als ik zie hoe hard je werkt... Of het nu voor school is of voor om het even welk ander project waarmee je momenteel bezig bent: muziek, tv maken... Je werkt zo hard! Dat ziet iedereen en toch zou je zelf soms durven denken dat het nog niet genoeg is. Ik denk dat we daarvoor misschien ooit eens samen op retraite zullen moeten gaan. ;-) Een hele tijd gewoon 'zijn'. Laat ons dat ook ergens noteren bij onze dromen en plannen.

Tot slot wil ik je heel graag nog zeggen dat ik helemaal niet het gevoel heb dat ik werd belemmerd in het realiseren van mijn dromen door jouw komst. Een kindje krijgen betekent niet dat je je eigen toekomst moet opbergen. Ik koos er destijds voor om de moeder te worden die ik wilde zijn, omdat dat toen goed aanvoelde, en ik zou het zo opnieuw doen. Had ik willen studeren of om het even welke andere projecten willen verwezenlijken, dan had ik

dat kunnen doen. Het was mijn keuze om van jou mijn droom en alle projecten ter wereld te maken, en daar heb ik geen moment spijt van gehad.